

**TILSYNSUTVALGET
FOR DOMMERE**

Tilsynsutvalget for dommere har i møte den 18. februar 2010 truffet vedtak i

- Sak nr:** 65/09 (arkivnr: 200900586-9)
- Saken gjelder:** Klage fra A på tingrettsdommer B ved Y tingrett
- Utvalgsmedlemmer:** Eva Nygaard Ottesen (leder)
Randi Grøndalen
Frode Sulland
Halvor Kjølstad
Wenche Frogn Sellæg
- Offentlighet:** I medhold av offentleglova § 13, jf. forvaltningsloven § 13, er klagerens navn unntatt fra offentlighet. For øvrig er vedtaket offentlig, jf. offentleglova § 3.
- Vedtak:**
1. Klagen avvises i den utstrekning den gjelder misnøye med rettsavgjørelse og for så vidt den gjelder forhold hvor klagefristen er utløpt.
 2. Det foreligger for øvrig ikke grunnlag for anvendelse av disiplinærtiltak overfor tingrettsdommer B.

Innledning:

Ved brev av 28. august 2009 har A inngitt klage på tingrettsdommer B ved Y tingrett. Klagen gjelder dommeratferd og utforming av domspremisser. Det ble i brev av 22. september 2009 sendt ut varsel om mulig avvisning. Klagen er forelagt tingrettsdommer B som ved brev av 18. desember 2009 har avgitt uttalelse. Sorenskriver C ved Y tingrett er orientert om klagen og har den 18. desember 2009 avgitt uttalelse.

Saksfremstilling:

Klagen har sin bakgrunn i en barnefordelingssak. I saken ble det gjennomført tre saksforberedende møter (meglingsmøter etter konflikt og forsoningsmodellen) henholdsvis 8. mai 2008, 22. september 2008 og 8. januar 2009. Hovedforhandling ble avholdt 13. februar 2009 og dom ble avsagt 6. mars 2009. Klager var representert ved prosessfullmektig. Dommen er ikke påanket.

Etter at sekretariatet for Tilsynsutvalget hadde sendt ut varsel om avvisning, ble det ved nærmere gjennomgang av saken funnet grunn til å få saken belyst også fra dommer og domstolleders side.

Klager – A – har i hovedsak vist til følgende:

Klager viser til at han i etterkant av domsavsigelsen gjentatte ganger forsøkte å komme i kontakt med henholdsvis ansvarlig for ”konflikt og forsoningssaker” og behandlende dommer i e-poster av 19. mars 2009, 3. april 2009 og 19. juni 2009, uten at henvendelsene ble besvart av dommer.

Klager anfører at meglingsmøtene var preget av dårlig styring fra dommer B, og at dommeren opptrådte partisk og arrogant. Det vises videre til feil gjengivelser i rettsbok av påstander og uttalelser fra partene i meglingsmøtene.

I hovedforhandlingen godtok dommeren at motparten fikk fremlegge bevis, mer enn 14 dager etter frist for sluttinnleggene.

Klager viser til at han ikke er uenig i selve rettsavgjørelsen, da den gikk i hans favør. Imidlertid er dommen beheftet med helt klare feil i faktaopplysningene i domspremissene, noe klager hevder svekker tilliten til domstolene. Klager henviser til premissene i den avsatte dom, der han mener dommeren kommer med klare usannheter.

Klager anfører at han har rett til å få dommens innhold korrigert hva gjelder de faktafeil som han har henvist til.

Innklagede – tingrettsdommer B – har i hovedsak vist til følgende:

”Straks jeg fikk klagen oversendt den 23. september 2009 undersøkte jeg hvorfor ikke jeg hadde svart A. Det er riktig at jeg mottok epost fra A fredag 19. juni 2009. Jeg hadde en rettsmekling den dagen, og rakk ikke å svare. Dessverre glemte jeg å følge opp eposten mandag 22. juni 2009. Jeg innser at mine rutiner for å følge opp epost ikke har vært gode nok, og har etter dette begynt med å legge inn dato for oppfølging på epost jeg mottar og ikke rekker å besvare straks. Jeg fant det riktig å skrive til

A å beklage dette, noe jeg gjorde ved epost datert 24. september 2009 som følger vedlagt. Jeg vil presisere at jeg ikke var kjent med de øvrige henvendelser A hadde foretatt til X tingrett”.

”A beskriver det første rettsmøtet som en "farse" med dårlig styring. Jeg beklager at A oppfattet møtet slik. Jeg beklager nok en gang at jeg ikke svarte på As henvendelse i etterkant av dommen, fordi det ville kunne gitt meg anledning til å få vite mer om bakgrunnen for at A oppfattet møtet slik. I etterkant kan jeg ikke si annet enn at jeg ikke husker spesielle episoder fra møtet.

A beskriver den midlertidige avtalen som diktert av meg. Det er en beskrivelse jeg ikke kjenner meg igjen i. Jeg er veldig opptatt av at det er partene som skal utforme avtalene.

Det andre møtet beskriver A at han ikke fikk anledning til å forklare seg om hvordan han hadde opplevd den midlertidige avtalen og at han ikke fikk beskrevet hvordan mor tidligere hadde brutt avtaler. Han skriver at jeg skal ha sagt følgende:

"Ja, dette hører fortiden til, nå må vi se framover, nå snakker vi ikke mer om dette."

Det er vanskelig å huske eksakt hva man har sagt i et møte avholdt for litt mer enn ett år siden. Jeg må derfor uttale meg om hva jeg bruker å si i slike sammenhenger. Jeg er opptatt av at parter må få snakke om fortiden. Jeg mener at partene først må snakke ut om fortiden for å kunne forholde seg til nåtiden og fremtiden. Det vil derfor overraske meg hvis jeg har brukt de ordene A sier jeg har brukt. Jeg skal ikke utelukke at jeg har utfordret partene til å fortelle om hvordan de ønsker å ha det i fremtiden, men det blir likevel noe annet.

A hevder i klagen at dommen inneholder "faktaopplysninger som helt tydelige er feil". Jeg velger å ikke kommentere den bevisvurdering dommen bygger på”.

Domstolleder– sorenskriver C – har uttalt følgende:

”I likhet med B beklager jeg at A ikke har fått svar på sine eposthenvendelser til tingretten, der han ber om å få gi sin evaluering etter deltakelse i "konflikt og forsoning". Når det gjelder e-posten til tingrettens postmottak ble den oversendt min innboks like før påske. Jeg var da nylig utnevnt til sorenskriver i nye Y tingrett og vi startet arbeidet med sammenslåingsprosessen. Det kan muligens være årsaken til at jeg ikke har greid å fange opp og besvare As e-post. Rutinen er ellers at e-poster besvares så raskt som mulig.

Da vi ble gjort kjent med klagen og fanget opp As ønske om å gi tingretten en tilbakemelding om hans erfaring fra "konflikt og forsoning" tilbød vi A et møte med oss, det vises til e-post av 24. september 2009 som er vedlagt Bs uttalelse. Vi fikk ingen tilbakemelding på denne henvendelsen fra A. Når det for øvrig gjelder innholdet i klagen, viser jeg til Bs uttalelse og har ingen øvrige bemerkninger”.

Tilsynsutvalget for dommere ser slik på saken:

Tilsynsutvalget legger til grunn at saken er klar for realitetsbehandling. Slik saken er opplyst, finner utvalget det åpenbart unødvendig å høre partenes muntlige forklaringer, jf. domstolloven § 238 andre ledd, andre setning. Ingen av partene har bedt om dette.

Generelt bemerkes at Tilsynsutvalget for dommere kan treffe vedtak om disiplinærtiltak dersom en dommer forsettlig eller uaktsomt overtrer de plikter som stillingen medfører, eller for øvrig opptrer i strid med god dommerskikk, jf. domstoloven § 236 første ledd.

Tilsynsutvalget kan etter domstoloven § 236 fjerde ledd "ikke vurdere forhold som kan overprøves etter reglene i rettspleielovgivningen for øvrig". Dette betyr at dersom et forhold kan gjøres til gjenstand for anke til overordnet domstol, kan utvalget ikke vurdere dette. Dette innebærer bl.a. at premisser for rettsavgjørelser i utgangspunktet er unntatt fra vurdering av utvalget. Det er uten betydning om ankeadgangen er benyttet eller ikke.

De feil i domspremissene som klager krever rettet, fremkommer som ledd i rettens begrunnelse av domsresultatet. Tilsynsutvalget kan ikke overprøve rettens gjengivelse av innholdet i partenes forklaringer i den angjeldende barnefordelingssaken. Utvalget kan heller ikke overprøve hvorvidt det er innholdsmessig dekning for rettens beskrivelser og karakteristikker i denne sammenheng.

Klagers anførsel om manglende bevisavskjæring er også et forhold som kan gjøres til gjenstand for anke. Anførselen faller derfor utenfor det Tilsynsutvalget har myndighet til å vurdere, jf. domstoloven § 236 fjerde ledd. Under henvisning til disse begrensningene i Tilsynsutvalgets myndighet, avvises den del av klagen som gjelder misnøye med den aktuelle rettsavgjørelsen og den saksbehandling som ligger til grunn for avgjørelsen.

Det følger videre av domstoloven § 237 fjerde ledd at "Dommeren må klages inn for Tilsynsutvalget innen tre måneder etter at forholdet som er grunnlag for klagen fant sted, eller etter at klageren ble kjent med eller burde vært kjent med dette forholdet". Imidlertid gir samme bestemmelse anledning for utvalget til å ta en disiplinærsak opp til behandling etter klage eller av eget tiltak, forutsatt at det ikke er gått mer enn ett år siden forholdet fant sted. Loven er formulert slik at dette er en adgang utvalget har, etter vurdering på fritt grunnlag. Klager kan ikke påberope seg noen rett til behandling av klagen etter denne bestemmelsen. I forarbeidene til bestemmelsen (Ot.prp. nr 44 (2000-2001)) uttaler departementet (s. 179) om dette spørsmål at utvalget bl.a. kan "vektlegge om klager hadde rimelig grunn til å oversitte fristen". Videre legger departementet til grunn som en forutsetning for å ta en forsinket klage til realitetsbehandling, "at klagen er fremsatt så snart det forhold som umuliggjorde eller sterkt vanskeliggjorde klagen er opphørt".

Når det gjelder anførsler knyttet til forhold i meglingsmøte avholdt 8. mai 2008 er den absolutte klagefrist på ett år utløpt, og forholdet kan ikke behandles av utvalget.

Klagefristen på tre måneder er utløpt for så vidt gjelder forhold knyttet til de to resterende meglingsmøtene og hovedforhandlingen. Klagen ble fremmet i overkant av seks måneder etter gjennomført hovedforhandling og over fem måneder etter at dom var falt i saken.

Klager viser til at årsaken til at klagen fremmes etter klagefristen har sin bakgrunn i hans forsøk på å oppnå dialog med dommer. Utvalget kan ikke se at det forhold at domstollederen og dommeren ikke besvarte henvendelsene fra klager er et forhold som i tilstrekkelig grad "vanskeliggjorde" fremme av klage til Tilsynsutvalget. Selv om de ubesvarte henvendelsene nettopp gjaldt klagers ønske om å komme med en evaluering av den rettsprosess han hadde vært igjennom, kunne de samme forhold også gitt grunnlag for klage. Utvalget kan for øvrig ikke se at det foreligger opplysninger i saken som tilsier at utvalget bør ta denne del av klagen til behandling av eget tiltak.

Den del av klagen som etter dette gjenstår, er anførsle om manglende besvarelse på henvendelser/e-poster etter domsavsigelsen.

Tilsynsutvalget vil bemerke at det følger av god saksbehandlingsskikk å besvare henvendelser til domstolen, og også gi publikum og parter veiledning slik at de kan settes i stand til å ivareta sine interesser. Utvalget finner således den manglende besvarelse fra både innklagede dommer og domstolleder uheldig. Tingrettsdommer B har ikke gitt noen tilfredsstillende begrunnelse på hvorfor henvendelsene ikke ble besvart. Forholdet vurderes imidlertid ikke som så alvorlig at det gir grunnlag for å reagere med disiplinærtiltak.

Etter dette finner utvalget ikke grunnlag for å reagere med disiplinærtiltak overfor tingrettsdommer B.

Tilsynsutvalget for dommere fatter etter dette slikt enstemmig

vedtak:

1. Klagen avvises i den utstrekning den gjelder misnøye med rettsavgjørelse og for så vidt den gjelder forhold hvor klagefristen er utløpt.
2. Det foreligger for øvrig ikke grunnlag for anvendelse av disiplinærtiltak overfor tingrettsdommer B.